

عدد خیر

۴۳۹۱
هکتار

از طرح‌های مرتع‌داری استان سمنان به مجریان و بهره‌برداران این بخش احاله شد. حسام‌الدین خالصی، رئیس اداره امور مراتع اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان سمنان در این باره گفت: این طرح‌ها در راستای دستورالعمل و شیوه‌نامه فنی و اجرایی بهره‌برداری از مراتع کشور صورت گرفته است.

۱۵
میلیارد تومان

در قالب «بیمه خسارت حیات‌وحش» به مردم پرداخت شده است. براساس طرح بیمه حیات‌وحش، در صورت وارد آمدن صدمه یا خسارت به کشاورزان و دامداران ملیخی برای جبران به خسارت‌دیدگان پرداخت می‌شود که انگیزه‌ای برای جلوگیری از نابودی حیات‌وحش باشد. سال گذشته ۱۴میلیارد تومان خسارت‌دیدگان از حیات وحش پرداخت شد.

تنوع زیستی

شناسایی ۴۰گونه جانوری در خطر انقراض استان مرکزی

۴۰گونه جانوری در خطر انقراض در استان مرکزی شناسایی شده که نیازمند اجرای برنامه‌های حمایتی است. به‌گزارش مهر، یوسف یوسفی، مدیر کل حفاظت محیط‌زیست استان مرکزی در این‌باره گفت: گربه وحشی، پلنگ موش، گربه پالاز، گربه جنگلی، پلنگ، آهو، لک‌لک‌سفید، حواصیل ارغوانی و عقاب شش‌ای از جمله گونه‌های در معرض خطر تهدید انقراض در استان مرکزی است. او افزود: تیمار و رهاسازی گونه‌های حیات‌وحش آسیب‌دیده از جمله اقدامات لازم در حفظ حیات‌وحش و تنوع زیستی است که با جدیت در استان دنبال می‌شود. یوسفی گفت: در حال حاضر ۱۲ درصد از مساحت استان مرکزی در قالب ۱۱ منطقه تحت مدیریت زیست‌محیطی به ثبت رسیده که این مناطق از بهترین زیستگاه‌ها و پناهگاه‌های حیات‌وحش کشور محسوب می‌شوند و به‌طور مستمر تحت پایش و نظارت قرار دارند.

مرمت روستای تاریخی و گردشگری فارس
محمد ثابت اقلیدی، مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس: بافت تاریخی روستای هدف گردشگری «دوسیران» در شهرستان کازرون مرمت و احیا می‌شود. معماری روستای دوسیران مربوط به دوره اسلامی است و یکی از جاذبه‌های روستا نیز به همین خاطر روی یک سفره سنگی قرار گرفته است.

تعهد جلوگیری از ورود فاضلاب به کارون اجرایی نشد

داوود میرشکار، مدیرکل محیط‌زیست خوزستان: قرار بود تمام فاضلاب ورودی به شرق رودخانه کارون در اهواز تا پایان شهریورماه امسال به تصفیه‌خانه منتقل شود اما این کار اجرایی نشد. عملکرد تصفیه‌خانه فاضلاب شرق اهواز مطلوب نیست. «کارون» تنها رودخانه ایران است که شورای حفاظت کیفی دارد.

دفاع از طبیعت با دوربین

تصاویر برگزیده بوم‌شناسان و متخصصان جهان از شکنندگی طبیعت در سال ۲۰۲۴منتشر شد

زهرا رفیعی
روزنامه‌نگار

برگزیده‌های مسابقه عکاسی اکولوژی ۲۰۲۴م معرفی شدند. برنده امسال عکاسی است که از آفتاب گرفتن یک اژدها لحظه‌ای را ثبت

کرده است. این مسابقه توسط انجمن بوم‌شناسی بریتانیا برگزار می‌شود و هدف آن برجسته کردن زیبایی و شکنندگی طبیعت است. ۱۴عکس

توسط بوم‌شناسان، عکاسان و دانشجویان از ۲۳کشور و ۶قاره ارائه شده‌اند. این مسابقه در ۶برخیش افراد و جمعیت‌ها (حیوانات)، افراد

و جمعیت‌ها (گیاهان و قارچ‌ها)، شبکه‌ها در طبیعت، مردم و طبیعت، بوم‌شناسان در عمل و کشاورزی احیاکننده برگزار شد.

برنده نهایی: اژدها و خورشید

عکاس: دیمین اسکوتر، زیست‌شناس دانشگاه ولونگونگ اژدهای ریش‌دار، نوعی مارمولک است که در جنگل‌های اکالیپتوس، زیر نور خورشید آفتاب می‌گیرد. این عکس با لنز «چشم ماهی/فیش‌آی» گرفته شده است.

شبکه‌ها در طبیعت

عنوان: شکارچی شکار می‌شود **عکاس:** روبرتو گارسپا روآ توقف تیرد؛ عنکبوت باید از فلج شدن زنبور مطمئن شود.

فانوس‌ها

عکاس: دنی تامپسون گشت‌وگذار در جنگل، عکاس‌را به شاخه «ختمی آبشاری» با گل‌هایی در سنبلین مختلف رساند.

بوم‌شناسان در عمل

عنوان: یک نظرسنجی نهایی **عکاس:** ویکتور پیتمان در سال ۲۰۲۳، دماهای بی‌سابقه در دریای سرخ مرکزی باعث سفیدشدگی شدید(مرگ) مرجان‌ها شد.

افراد و جمعیت‌ها (حیوانات)

عنوان: سقف شیشه‌ای **عکاس:** فیلیپپا رزینسکی خرچنگ مهاجم سیگنال در مزرعه قزل‌آلای متروکه برای چندین سال، باعث انتشار بیماری و رقابت غذا در زیستگاه جدید شده است.

مردم و طبیعت

عنوان: روح **عکاس:** روبرتو گارسپا روآ سیمون، یک شامپانزه جوان در خطر انقراض، در انتظار آینده‌ای نامعلوم است؛ زیرزیستگاه‌های طبیعی برای آزادی او در حال ناپدید شدن هستند.

ایرانشهر

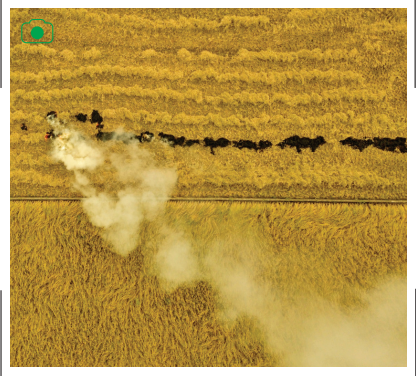
صفحه‌آر.ا.بهروزقلی پور

هواشنمایی

ورود سامانه جدید بارشی از غرب

بنا به گزارش سازمان هواشناسی کشور، اواخر وقت سه‌شنبه(۱۰مهر) یک سامانه بارشی به کشور وارد شد. امروز، چهارشنبه(۱۱مهر) هم ۲سامانه بارشی از شمال غرب وارد کشور می‌شود. به گزارش همشهری، فعالیت سامانه بارشی سه‌شنبه آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. همچنین علاوه بر این دو استان، چهارشنبه(۱۱مهر) در اردبیل، گیلان، شمال خوزستان، جنوب لرستان و روزهای پنجشنبه(۱۲مهر) و جمعه(۱۳مهر) در استان‌های ساحلی دریای خزر، اردبیل و ارتفاعات مرکزی البرز بارندگی و رعد و برق پیش‌بینی می‌شود. تا چهارشنبه(۱۱مهر) افزایش دما و وزش باد گرم جنوبی برای استان‌های ساحلی دریای خزر و اردبیل پیش‌بینی می‌شود و آخر هفته با کاهش دما همراه است. سازمان هواشناسی کشور همچنین هشدار دریایی سطح نارنجی صادر کرده است. این هشدار که تا بعد از چهارشنبه(۱۱مهر) برقرار است، نشان‌دهنده افزایش قابل توجه سرعت وزش باد و ارتفاع امواج در یا در مناطق ساحلی و دور از ساحل استان‌های خوزستان و بوشهر است.

عکس‌نوشت

آتش در کشتزار

بسیاری از کشاورزان پس از آنکه محصول گندم، برنج و جو خود را برداشت می‌کنند ساقه‌های باقیمانده گیاهان را آتش می‌زنند و زمین را با هزینه‌ای ناچیز و زمانی کوتاه برای کشت بعدی آماده می‌کنند. این اتفاق در استان مازندران با آتش زدن کاه در شالیزارها خودنمایی می‌کند. عکس: ایرنا

ساخت ۵۰۰۰نیروگاه حمایتی خورشیدی مقیاس کوچک در فارس

حمیدرضا جلایر، معاون بهره‌برداری و دیسپاچینگ شرکت توزیع نیروی برق استان فارس: در سال جاری ۵هزار نیروگاه حمایتی خورشیدی مقیاس کوچک با ظرفیت ۲۵مگاوات به مشمولان واگذار می‌شود. تاکنون ۱۰۵۰سامانه خورشیدی حمایتی مقیاس کوچک ویژه اقشار کم‌درآمد در این استان نصب و راه‌اندازی شده است.

صدای جنوب را به گوش دنیا می‌رسانم

نخستین دختر بوشهری که بوق شاخی می‌نوازد از آرزوهایش می‌گوید

گپ
راحله عبدالحسینی
روزنامه‌نگار

اولین‌ها همیشه مایه شگفتی‌اند؛ به‌خصوص اگر این نخستین نفر، یک دختر هنرمند باشد که ساز سنتی و بومی بوشهر را دست گرفته تا طلایه‌دار بانوان علاقه‌مند به موسیقی جنوب باشد. «آیه سلیمیان» خودش هم باور نمی‌کرد ویدئوی او از بوق شاخی زدن در مراسم آیینی عزاداری ماه صفر در مسجد فاطمه زهرا(س) بوشهر به یک ویدئوی پربازدید تبدیل شد.

آیه ۱۴ساله، سنج و دمام هم می‌زند و آرزو دارد موسیقی خاص جنوب و راز و رمزهایش را به گوش همه برساند. به همین بهانه با او هم‌کلام شدیم.

در همین هفته‌های اخیر شما را به‌عنوان نخستین دختر بوشهری شناختیم که بوق شاخی می‌زند. از انتخاب این ساز برای نواختن پرایمان بگوئید.

بوق شاخی، یک ساز سنتی جنوب است که تا به حال هیچ خانمی برای نواختن به سمت این ساز نرفته. این، خودش انگیزه زیادی برای من بود تا حتماً نواختن این‌ساز را دست بگیرم و به نوعی سنت‌شکنی کنم.

چرا این ساز بین خانم‌ها غریب است و کسی سراغ آن نرفته؟

این ساز، ساز سنتی بوشهر است و به نفس قوی احتیاج دارد. از طرفی سنج و دمام که نواختنش از آیین‌های کهن بوشهر است، اغلب در مساجد نواخته می‌شوند. برای همین هم خانم‌ها این ساز را نمی‌نوازند.

با وجود این، ویدئویی که از شما دیدیم در مسجد بودید و بوق شاخی می‌زدید.

بله. در مراسم در مسجد فاطمه زهرا(س) که بین بوشهری‌ها به مسجد مش‌مائش‌الله معروف است، شرکت کرده بودم. مسجدی که پدر بزرگم از بانیان آن بود. با حمایت پدر، برادر و عمویم توانستم این ساز را یاد بگیرم و

بوق شاخی در فرهنگ بومی جنوب

بوق شاخی از دسته سازهای بادی و یک ساز ویژه بین سازهای محلی جنوب ایران و در فرهنگ موسیقایی بوشهر مردم سوم است و جایگاه خاصی در موسیقی آیینی دارد. بوق از شاخ بز یا گوزن ساخته می‌شود؛ اندازه تقریبی این ساز ۸۲سانتی‌متر است. با دمیدن در سوراخی که در انتهای کناری شاخ ایجاد شده، صدای بسیار رسا تولید می‌شود. از بوق در مراسم عزاداری در ماه محرم یا شهادت ائمه(ع) استفاده می‌شود.

با حمایت پدر، برادر و عمویم توانستم این ساز را یاد بگیرم

بهروز

باز نمایی سیتک‌های سیستان در کتاب و فیلم

سیتک‌های سیستانی برای مستندسازی از سوی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی زابل در مدت ۴ماه تابستان امسال با تحقیقات میدانی گردآوری شد و به‌زودی در قالب کتاب و فیلم ارائه می‌شود. به‌گزارش همشهری «سیتک» نام دیگر دویبته در گویش سیستانی است که زبانی ساده و روان دارد و برای هر فارسی‌زبانی قابل فهم است. این نوع شعر به میزان گسترده‌ای از دیگر انواع ترانه‌ها در بین مردم سیستان رایج است. موضوع اغلب این دویبته‌ها عشق و زندگی است؛ شادی‌ها، غم‌ها، دلپستی‌ها، گله‌مندی از مشکلات زندگی، ناله از بی‌وفایی، بدعهدی زمانه و مردم، انتظار، کار و باورهای اعتقادی همه و همه در آنها نهفته است. رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی زابل به همشهری گفت: «طرح بزرگ جمع‌آوری، کتابت، آرشیوسازی و مستندسازی سیتک‌های سیستانی در آبخش چاپ کتاب و فیلمبرداری از خوانش سیتک‌ها در شهرستان زابل انجام شد.»محمد میر افزود: «گردآوری این بخش از فرهنگ عامه مردم سیستان در بخش‌های فرهنگی و هنری به‌صورت میدانی و مراجعه به روستاها و محل سکونت افراد آگاه به سیتک‌ها انجام شد.»

برای جمع‌آوری سیتک‌ها و استفاده در کتاب، روزانه به نقاط مختلف روستایی سیستان به‌صورت خانه به‌خانه رفتند و مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها برای ضبط خوانش سیتک‌ها به مجتمع فرهنگی دعوت شدند و در فضایی مناسب و فضاسازی شده از خوانش آنان فیلمبرداری شد. میر ادامه داد: «تلاش گردآورندگان بر این بوده که کیفیت ضبط خوانش سیتک‌ها به‌گونه‌ای باشد که در صورت مهیا شدن شرایط، فیلم‌های گرفته شده برای ساخت فیلم مستند مورد استفاده قرار گیرند.» فاطمه الپاهی، پژوهشگر، درباره سیتک‌ها گفت: «از طریق خوانش سیتک‌ها می‌توان به شناخت بهتر تاریخ و فرهنگ مردم سیستان و درک اندیشه‌ها، اعتقادات، احساسات و آداب و رسوم زندگی آنان دست پیدا کرد.»

درنمایه این دویبته‌ها در ۴عنوان کلی اعتقادی، عاشقانه، فعالیت‌های شغلی و مفاهیم اجتماعی دسته‌بندی شده و مفاهیم جزئی‌تر زیرمجموعه آنها قرار گرفته است.»

مکت